

BETÆNKNING

Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget

vedrørende

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xx 2017 om ændring af landstingsforordning nr. 11 af 12. november 2001 om socialvæsenets styrelse og organisation.

(Effektivisering af sagsbehandlingen i Det Sociale Ankenævn)

(*Fremsat af Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen*)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Laura Táunâjik, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Nivi Olsen, Demokraterne, næstformand

Medlem af Inatsisartut Jess Svane, Siumut

Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kuko, Siumut

Medlem af Inatsisartut Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, suppleant Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Bendt B. Kristiansen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 2. oktober 2017 under EM2017 nærmere gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Lovforslaget er en opfølgning af en række undersøgelser foretaget af Forbruger- og Konkurrencestyrelsen, som giver en anledning til revidere lovgivningen vedrørende Det Sociale Ankenævns virke.

Hensigten med forslaget er at institutionalisere sagsbehandlingsmetoden i Det Sociale Ankenævn således, at sagsbehandlingstiden forkortes, samt borgernes retssikkerhed forbedres.

Dette søges opnået ved at forlænge klagefristen fra 4 uger til 6 uger, indarbejde et formkrav til klagerens henvendelse til Det Sociale Ankenævn, reducere nævnets medlemmer fra 5 til 3, hvor krav til medlemmernes kompetenceniveau hæves, indføre en mulighed for at nævnets medlemmer kan votere skriftligt om sagerne, samt ved at udvide beslutningsbeføjelserne for

Formanden af Det Sociale Ankenævn, således at Formanden alene kan træffe afgørelserne i almindelige sager.

2. Rettelsesblade

Der blev udsendt 2 rettelsesblade til forslaget i sin helhed. Lovforslaget samt lovbemærkninger forelå første gang i en version af 16. august 2017, dernæst i en tilrettet version af 21. september 2017, og endelig i en 2. tilrettet version af 28. september 2017, hvilket var få dage før 1. behandlingen af forslaget den 2. oktober 2017.

Rettelsesblad 2 af 28. september 2017, var genstand for 1. behandlingen i Inatsisartut.

3. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var ved førstebehandling i Inatsisartut en bred tilslutning til lovforslagets intentioner om at forbedre sagsbehandlingen i Det Sociale Ankenævn, og dette særligt, hvad angår sagsbehandlingstiden i nævnet.

Der var et ønske om, at høringsparterne høres i god tid forud for behandlingen af forslaget, også selvom høringsparterne, her især kommunerne, hver især selv ikke har indgivet høringssvar før høringsfristens udløb.

Ved besvarelsen af spørgsmål om lovforslagets konsekvens i forhold til arbejdsgangene i kommunerne, svarede Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen, at lovforslaget ikke kommer til at påføre kommunerne yderligere arbejdsbyrder. Derudover understregede Naalakkersuisoq, at KANUKOKA har indsendt høringssvar efter høringsfristens udløb, og at høringssvaret vil blive videresendt til Familie- og Sundhedsudvalget i Inatsisartut for at KANUKOKA kan blive hørt i processen.

Særligt ordførerindlægget fra Siumut stillede sig kritisk i forhold til sammensætningen af Det Sociale Ankenævn og konkret til kompetencerne hos formanden for Ankenævnet. Siumut anførte, at ændringer på området skal være tilpasset forholdene i samfundet og behovene.

Ordførerindlægget fra Demokraterne hæftede sig ved, at høringssvaret fra Det Sociale Ankenævn på konkrete punkter stillede sig kritisk til forslaget.

På denne baggrund blev forslaget henvist til nærmere behandling i Familie- og Sundhedsudvalget.

4. Høringssvar

De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab.

Forslaget har i perioden 22. juni til 14. august 2017 været sendt i høring, foruden at det i høringsperioden har været i offentlig høring på Selvstyrets høringsportal.

Høringsperioden har været mere end 4 uger, hvilket betragtes at være passende, og i overensstemmelse med den forventede praksis. Høringsperioden lå dog henover sommerferieperioden. Udvalget finder denne praksis kritisabelt, eftersom de relevante høringsparter ikke er givet en passende tidsramme til at afgive høringssvar under sommerferieperioden, hvor den mandskabsmæssige kapacitet kan være udfordret.

Udvalget henstiller, at Naalakkersuisut tager højde for sommerferieperioden, når Naalakkersuisut udsender forslag i høring.

5. Møder

Udvalget afholdt den 9. oktober 2017, som et led i udvalgets afklarende behandling af forslaget, møde med Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen.

Udvalget holdt den 24. oktober møde med Formanden for Det Sociale Ankenævn.

6. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget fik ved skrivelse af 4. oktober 2017 eftersendt høringssvar fra KANUKOKA, der var fremsendt efter afslutningen af høringsperioden. Skrivelsen af 4. oktober 2017 omfatter endvidere Naalakkersuisuts kommentarer til høringssvaret fra KANUKOKA, og en besvarelse af rejste spørgsmål i ordførerindlæg fra 1. behandlingen den 2. oktober 2017.

Skrivelsen til udvalget af 4. oktober 2017, er vedlagt nærværende betænkning som **Bilag 1**.

Udvalget har noteret sig, at det fremsatte forslag retter sig mod en ændring af landstingsforordning nr. 11 af 12. november 2001, om socialvæsenets styrelse og organisation, som seneste blev ændret ved Inatsisartutlov nr. 14 af 6. juni 2016.

Udvalget ser med stor bekymring på de lange sagsbehandlingstider i Det Sociale Ankenævn. Lange sagsbehandlingstider, der påvirker de borgere, der klager til Det Sociale Ankenævn.

De lange sagsbehandlingstider kompromitterer retssikkerheden og retsfølelsen for de borgere om hvem, der er, eller kan være, truffet en forkert eller ufuldstændig afgørelse i første instans.

Udvalget finder det stærkt bekymrende at erfare, at det i gennemsnit tager Det Sociale Ankenævn 140-150 dage at modtage sagsakter fra kommunerne i sager om afgørelser, om offentlig hjælp, førtidspension eller alderspension. Det er utilstedeligt overfor de borgere, der kan have anledning til at klage over afgørelsessager i kommunerne, og særligt da der er tale

om noget så lavpraktisk, som at oversende en række sagsakter, hvilket i disse moderne tider kan ske i løbet af kort tid. I selve Det Sociale Ankenævn er der, således som udvalget læser de almindelige bemærkninger til forslaget, en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 16 måneder. Dette er i sig selv en betænkelig lang sagsbehandlingstid, som der skal arbejdes på at gøre betydelig kortere.

Udvalget har noteret sig, at der i Det Sociale Ankenævn eksisterer en ganske betydelig sagspukkel på 795 verserende sager, hvilket er et ganske betydeligt sagstal.

Allerede af disse årsager ser udvalget et stort og hastende behov for at effektivisere sagsbehandlingen i Det Sociale Ankenævn, således at denne styrker borgernes retssikkerhed og tiltro til systemet.

Med henblik på at fremskaffe sagsakterne fra kommunerne støtter udvalget, at kommunerne gives en frist på op til 4 uger for at indsende sagsakterne til Det Sociale Ankenævn. Udvalget bemærker, at KANUKOKA støtter denne frist. Kommuneqarfik Sermersooq gerne så fristen forlænget til 8 uger. Dette dog med udgangspunkt i en formodning om, at Det Sociale Ankenævn skulle have mulighed for at træffe afgørelse på det foreliggende grundlag, såfremt fristen ikke blev efterlevet. I høringsprocessen udgik det imidlertid af forslaget, at Det Sociale Ankenævn kunne træffe afgørelse på det foreliggende grundlag, såfremt en kommune eller Naalakkersuisut ikke efterlevede oversendelsesfristen.

Udvalget bemærker, at Det Sociale Ankenævn i de forhåbentlig ganske få tilfælde, hvor kommunerne ikke efterlever den 4 ugers frist, ikke træffer afgørelse på det foreliggende grundlag, men derimod indbringer forholdet for Tilsynsrådet, der derefter må formå en kommune til at handle straks, og få fremsendt de påkrævede og efterspurgte sagsakter. Det præciseres i skrivelsen fra Naalakkersuisut af 4. oktober 2017, **Bilag 1**, at en afgørelse, der ikke opfylder sagsbehandlingslovens krav kan hjemvises til fornyet behandling, således at det sikres, at sagsbehandlingslovens regler overholdes.

Om sammensætningen af Det Sociale Ankenævn

I forslaget lægges op til, at sammensætningen af Det Sociale Ankenævn reduceres fra 5 til 3 medlemmer. Det foreslås, at det Det Sociale Ankenævn nu kommer til at bestå af 1 formand og 2 beskikkede medlemmer. Formanden skal have en juridisk kandidateksamen, og ansættes som ankechef for sekretariatet for Det Sociale Ankenævn. Omkring ankenævnets 2 øvrige medlemmer, foreslås det, at 1 medlem og dennes suppleant skal have socialfaglig indsigt, og 1 medlem og dennes suppleant skal være jurist med indsigt i socialområdet.

Det anføres i forslaget, at den foreslåede organisering af Det Sociale Ankenævn skal være med til at understøtte og sikre en kompetent og effektiv sagsbehandling på det sociale område i Grønland.

Sammensætningen af Det Sociale Ankenævn og de foreslåede kompetencekrav til særligt formanden mødte stor skepsis fra Siumut under 1. behandlingen af forslaget, hvorfor dette har været særlig indgående drøftet og behandlet i udvalget. Kritikken fra Siumut rettede sig særligt imod forslagets entydige krav om, at formanden for Det Sociale Ankenævn skal have bestået en juridisk kandidateksamen, mens det i de gældende regler er tilstrækkeligt, at formanden har et indgående kendskab til socialfaglige forhold i Grønland.

Efter en nærmere vurdering i udvalget af denne del af forslaget er man i udvalget kommet frem til, at den nye konstruktion omkring Det Sociale Ankenævn kan støttes.

Udvalget har noteret sig, at det i de almindelige bemærkninger til forslaget understreges, at Det Sociale Ankenævn for nærværende sikres tolkebistand, således at borgerne gives en afgørelse på deres modersmål uden at dette har nævneværdig indflydelse på sagsbehandlingstiden.

Udvalget skal dog understrege, at der ses at være et udtalt behov for at øge ressourcerne, der skal understøtte arbejdet i Det Sociale Ankenævn. Der er behov for at sikre det fornødne antal sagsbehandlere og ikke mindst tolkebistand, således at manglen på samme, ikke arbejder imod det samlede ønske om at kunne sikre en kortere sagsbehandlingstid.

Under 1. behandlingen af forslaget blev det i ordførerindlægget fra Demokraterne fremhævet, at høringssvaret fra Det Sociale Ankenævn i flere tilfælde forholdt sig kritisk i forhold til forslaget. Udvalget har nøje forholdt sig til de steder, hvor der udtrykkes kritik fra Det Sociale Ankenævn til forslaget i den foreliggende form.

I lighed med Naalakkersuisut har udvalget tiltro til, at nærværende forslag vil kunne effektivisere procedurerne i Det Sociale Ankenævn. Udvalget er af den opfattelse, at der for mange klagesagers vedkommende vil kunne skabes en hurtigere og mere effektiv sagsbehandling i Det Sociale Ankenævn. Mange sager har karakter af ekspeditionssager og indeholder intet principielt eller har ingen større juridisk kompleksitet. Det vil betyde utrolig meget for klagerne, at det hurtigt og effektivt blev afklaret, hvorvidt ens klage har substans, og vil føre til en ændret afgørelse.

I høringssvaret fra Det Sociale Ankenævn udtrykkes det, at den foreslåede tidsfrist omkring kommunernes oversendelse af sagsakter vil forværre forholdene i kommunerne, der i forvejen er udfordret omkring sagsbehandlingen på det sociale område.

Udvalget støtter, at der for at kunne højne borgerservicen må stilles krav til kommunerne og andre offentlige myndigheder. Stilles der krav om at kunne levere særlige ydelser, service og standarder, så er de implicerede myndigheder og parter nødt til at intensivere dialogen og

samarbejdet for at få manøvren til at lykkes, og sammen nå de opstillede mål. Derfor ryster udvalget ikke på hånden, når der stilles krav til myndighederne.

Udvalget har i øvrigt taget Naalakkersuisuts besvarelse af bekymrings- og kritikpunkterne fra Det Sociale Ankenævn til efterretning.

Udvalget har samlet set tiltro til, at der på sigt kan ske en mere effektiv sagsbehandling i Det Sociale Ankenævn ved at søge standardiserede klageformularer og flere elektroniske løsninger.

Udvalget har hæftet sig ved, at det foreslås, at forslaget træder i kraft den 1. januar 2018.

7. Forslagets økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering er beskrevet under forslagets almindelige bemærkninger. Det er her anført, at forslaget har ikke økonomiske konsekvenser for det offentlige, men for borgerne vil forslaget derimod give større effektivitet og højere retssikkerhed i forhold til klage på det sociale område. Forslaget stiller krav om, at borgerne i større grad anvender digitale løsninger, når de retter henvendelse til Det Sociale Ankenævn.

Udvalget har taget det af Naalakkersuisut anførte til efterretning.

8. Afsluttende bemærkninger

I forbindelse med behandlingen af dette forslag, har udvalget lagt afgørende vægt på, at sagsbehandlingstiden for de borgere om hvem, der er, eller kan være, truffet en forkert eller ufuldstændig afgørelse i første instans, markant skal nedbringes.

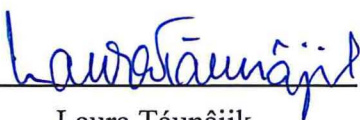
Det afgørende i vurderingen af forslaget har således været, at styrke borgernes retssikkerhed.

Udvalget ønsker senest til EM 2018, og inden vedtagelsen af Finansloven for 2019, at modtage en tilbagemelding omkring forslagets effekt på sagsbehandlingstiden i Det Sociale Ankenævn.

9. Udvalgets indstilling

Et enigt udvalg indstiller på denne baggrund forslaget til vedtagelse.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

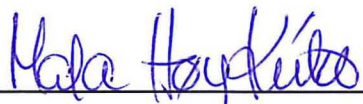
Laura Tóunâjik,
Formand

Nivi Olsen, Næstformand

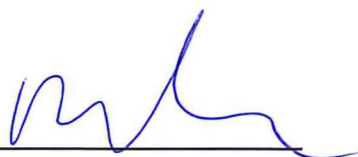
Jess Svane

Mala Høy Kuko

Debora Kleist

Peter Olsen

Bendt B. Kristiansen

Til
Familie og Sundhedsudvalget

**Opfølgning på 1. behandling af EM 2017/ 19 om ændringsforslag til
socialvæsenets styrelse og organisation**

04-10-2017
Sags nr. 2017 - 16101
Akt. id. 6317140

I forbindelse med 1. behandlingen af ændringsforslag til socialvæsenets styrelse og organisation lovede jeg at fremsende KANUKOKA's hørings svar som blev fremsendt efter høringsfristens udløb samt at svare på de spørgsmål som blev stillet i ordførerindlæggende.

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: inian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Sara Olsvig

Bilag:

1. KANUKOKA's hørings svar
2. Svar på KANUKOKA's hørings svar
3. Svar på spørgsmål stillet i ordførerindlæggende

KANUKOKA

Kalaallit Nunaanni Kommunit Kattuffiat • De Grønlandske Kommuners Landsforening

**Departementet for Sociale Anliggender,
Familie, Ligestilling og Justitsvæsen
Postbox 260
3900 Nuuk**

Ulloq/Dato: 14.08.2017
J.nr. 40.00

Høringsvar vedrørende forslag til Inatsisartutlov om ændring af landstingsforordning nr. 11 af 12. november 2001 om socialvæsenets styrelse og organisation

KANUKOKA har fra Departementet for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen modtaget ovennævnte forslag til Inatsisartutlov om socialvæsenets styrelse og organisation med en høringsfrist til 14. august 2017. Kommunernes høringsvar fremsendes særskilt.

Generelle bemærkninger:

Det drejer sig om ændring af en ældre landstingsforordning fra 2001, der ikke har været reguleret i forbindelse med kommunesammenlægningerne pr. 1.1.2009 og som alene vedrører Det Sociale Ankenævn under §§-erne 8, 9, 10 og 11.

KANUKOKA er enig i, at myndighederne, der administrerer det sociale regelsæt, yder den fornødne vejledning med henblik på at hjælpe klagerne med at overholde formkravene. Dette følger dog allerede af sagsbehandlingslovens § 7.

Naalakkersuisut bemyndiges til at fastlægge regler om formkrav, der skal anvendes ved indgivelse af klager over afgørelser, truffet efter det sociale regelsæt, herunder nærmere regler for hvilke sagstyper, der skal opfylde de pågældende formkrav. KANUKOKA efterlyser en redegørelse i lovbemærkningerne til, hvorledes den påtænkte digitalisering af klageprocessen forholder sig til inatsisartutlov nr. 14 af 8. juni 2017 om Offentlig Digital Post. KANUKOKA foreslår, at spørgsmålet håndteres på en måde, så der tages hensyn til borgere, der har begrænset mulighed for brug af digitale løsninger. Generelt er det godt at stille krav til borgerne, så disse også får mulighed for at være mere præcise i formulering af deres anke.

I de generelle bemærkninger pkt. 1 beskrives muligheden for hjemvisning til fornyet behandling ved 1. instans, hvis ankenævnet ikke modtager kommunens sagsakter. KANUKOKA mener, at en

sådan mulighed, såfremt bestemmelsen i § 11, stk. 3, opretholdes, bør fremgå direkte af lovbestemmelsen, idet der i givet fald er tale om en forvaltningsretlig afgørelse, og der på ikke-lovreguleret forvaltningsretligt grundlag ikke er muligheden for at træffe afgørelse, hvis sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst. KANUKOKA henviser i øvrigt til sine kommentarer til den foreslåede § 11, stk. 3.

KANUKOKA finder det principielt betænkeligt og et udtryk rar dårlig lovgivningskvalitet, hvis der indføres forskellige indgrebsmuligheder mod kommunernes forvaltning af de sociale regelsæt, hvis disse forskellige styringsmuligheder ikke er afpasset efter hinanden.

De generelle lovbemærkninger pkt. 1 anfører videre, at forslaget om at der kan fastsættes formkrav til klager til ankenævnet skal understøtte et mere oplysningsgrundlag fra start. Denne bemærkning forekommer umiddelbart svær at forene med, at det samtidig foreslås, at ankenævnet skal kunne træffe afgørelse til en parts fordel som sanktion for, at kommunerne ikke fremsender de nødvendige sagsakter for en sags afgørelse.

I pkt. 2.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget er der beskrevet den situation, at en klage indgives til den myndighed, som har truffet afgørelse i 1. instans. Dette afsnit bør efter vurderingen i KANUKOKA udbygges væsentligt.

Det gælder således efter den almindelige forvaltningsret, at hvis der på et sagsområde, som er undergivet administrativ rekurs, ikke er klar lovhjemmel til, at 1. instansen, som har truffet afgørelse, kan eller skal genoptage sagen, har 1. instansen ikke hjemmel til at træffe en ny afgørelse i sagen.

I pkt. 2.2.1. i de almindelige bemærkninger er det anført, at ankenævnets afgørelser træffes ved stemmeflertal, idet dog formandens stemme er afgørende ved stemmelighed. En sådan regel om, at formandens stemme er afgørende ved stemmelig er ikke gældende forvaltningsret, og skal derfor indskrives specifikt i lovteksten, hvis den skal gælde.

Der er en skrivefejl i sidste afsnit af de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.2, idet der skulle have været henvist til § 9, stk. 9.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser:

§ 8, stk. 1

Det er fornuftigt at sammenlægge klageadgangen i en bestemmelse i forhold til afgørelser truffet af kommunerne og Naalakkersuisut, der har til formål at forenkle og ensarte lovgivningen.

§ 8, stk. 2

Det er positivt, at bestemmelsen fremover også omfatter afgørelser truffet af Kommunerne og ikke alene Naalakkersuisut, hvilket er mere ligeværdigt.

§ 8 stk. 5

Udgangspunktet i den gældende retsplejelovs § 57, stk. 1, er, at alle civile retssager indledes ved Retten i Grønland som 1. instans, men efter retsplejelovens § 57, stk. 2, kan enkelte sagstyper ved

lov henlægges til kredsretterne som 1. instans. KANUKOKA efterlyser derfor en uddybning af hvorfor, at kun retssager om prøvelse af afgørelser om anbringelse af børn uden for hjemmet skal følge retsplejelovens hovedregel.

§ 9 generelt

KANUKOKA mener, at der med de foreslåede nye regler reelt er tvivl om, hvorvidt den hidtil gældende ankenævnskonstruktion reelt ophæves.

Tvivlen skyldes navnlig, at det udtrykkeligt fremgår af den foreslåede § 9, stk. 2, ankenævnets formand ansættes som ankechef samtidig med, at § 9, stk. 9, fastslår, at Naalakkersuisut stiller sekretariatsbistand til rådighed for ankenævnet. Når dette sammenholdes med, at formanden (ankechefen) efter lovforslagets § 10, stk. 1, træffer afgørelse i sagerne alene, og at formandens stemme i øvrigt skal være afgørende ved stemmelighed, fremstår ordningen reelt således, at hovedparten af ankesagerne afgøres i et departement i selvstyret.

Titlen "ankechef" henleder umiddelbart tanken på den konstruktion, hvor ankesagerne behandles af en ankestyrelse eller lignende, som har en lovfastsat status som en selvstændig myndighed, der er uafhængig i forhold den øvrige centraladministration. I den forbindelse henviser KANUKOKA til, at denne problemstilling ikke er ny, men har været drøftet politisk ved flere lejligheder siden det nuværende ankenævns etablering ved landstingsforordning nr. 8 af 10. oktober 1979 om socialvæsenets styrelse og organisation.

Med den nu foreslåede konstruktion for diskussionen om ankesystemets uafhængighed af centraladministrationens departementer fornyet relevans, og KANUKOKA opfordrer derfor til, at spørgsmålet behandles meget grundigt, enten i lovforslaget eller i hvert fald under dettes politiske behandling.

Den foreslåede konstruktion afføder yderlige usikkerhed om, hvorvidt de resterende sager, som skal afgøres på møder eller efter skriftlig votering, reelt er udtryk for en særlig høringskonstruktion, hvor det departement, som behandler ankesagerne, i en række situationer skal indhente en udtalelse fra 2 specialister, og i nogle tilfælde skal høre personer med særlig fagkundskab, og at kun i de tilfælde, hvor de to permanente "medlemmer" er uenige med formanden (ankechefen), er høringen imperativ således, at departementet skal rette sig efter de pågældendes opfattelse.

Herudover afføder konstruktionen betydelig tvivl om det fremtidige ankenævns uafhængige status af 1. instansen for så vidt angår sager, hvor en afgørelse truffet af Naalakkersuisut indbringes for nævnet.

§ 9, stk. 7

Det er godt med muligheden for at indkalde sagkyndige personer som tilforordnede i mere komplicerede ankesager, for derved at sikre professionel og faglig korrekt afgørelse.

§ 10, stk. 4

Det er godt, at formanden kan beslutte, at afgørelse skal træffes ved skriftlig indstilling til medlemmerne, men at det samtidig er muligt at behandle en ankesag på et møde, hvis et medlem anmoder herom. I sagens natur er det en forudsætning for anvendelse af skriftlige indstillinger til afgørelse, at de sker i krypteret form.

§ 11, stk. 2 og 3

Det Sociale Ankenævns sekretariat indhenter akter i sagerne fra kommunerne eller Naalakkersuisut. Sagens akter skal være fremsendt til Det Sociale Ankenævn senest 4 uger efter, at en klage er modtaget ved kommunerne eller Naalakkersuisut. Såfremt fristen på 4 uger overskrides af kommunerne eller Naalakkersuisut, kan Det Sociale Ankenævn træffe afgørelse på det foreliggende grundlag, hvis det er til klagerens fordel.

I bemærkningerne står, at der på baggrund af en statistisk undersøgelse af sager primært indenfor områderne for offentlig hjælp, førtidspension og alderspension, er konstateret, at der i gennemsnit går omkring 140-150 dage, før sagens akter fra 1. instans myndigheden fremsendes efter anmodning, hvilket har medført urimelig sagsbehandlingstid hos Det Sociale Ankenævn.

KANUKOKA er enig i, at sagens akter bør fremsendes til Det Sociale Ankenævn senest 4 uger efter, at en klage er modtaget ved kommunerne eller Naalakkersuisut. KANUKOKA er vidende om, at sagsbehandlingsfejl kan være manglende begrundelse, manglende partshøring eller at sagen ikke er tilstrækkeligt belyst. Det Sociale Ankenævn har som den instans, der modtager klager, normalt kendskab til, i hvilke sagsområder der er problemer eller hvor der er generelle problemer i fortolkning af lovgivningerne. Nævnet har også kendskab til, i hvilke kommuner eller lokale afdelinger, sagsbehandlingen halter. Det synes derfor oplagt, at Det Sociale Ankenævn sikrer, at der fastlægges praksis på landsplan, så borgernes sager bliver behandlet mere ensartet. Standardformularer eller skabeloner, der beskriver hvilke væsentlige oplysninger, der er nødvendige for at kunne behandle sagerne vil være gode, så beslutningsgrundlag bliver tydeligere.

Udover tilbud om kurser til kommunale fagfolk og kommunalpolitikere, kan Det Sociale Ankenævn give konkrete vejledninger i f.eks. hvordan en tydelig og klar afgørelse kan skrives, så borgeren ikke er i tvivl om, hvad der ligger til grund for vurderingen og afgørelsen. Konkrete vejledninger kan også medvirke til at nedbringe sagsbehandlingstiderne hos relevante parter.

I inatsisartutlov nr. 14 af 6. juni 2016 om ændring af Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation (Suspension af kommunernes forvaltning af det sociale regelsæt) er der i § 7b, stk. 2, indsat følgende bestemmelse:

"Ved beslutning om suspension efter § 7 a kan kommunalbestyrelsens kompetence i medfør af et socialt regelsæt, helt eller delvist, varetages af Naalakkersuisut. Naalakkersuisut kan herunder overtage eller rejse konkrete sager i medfør af det sociale regelsæt."

Som KANUKOKA også har anført under sine kommentarer til lovforslagets almindelige bemærkninger, forekommer det særdeles problematisk, hvis der indføres et tostrengt men ikke koordineret kontrolsystem, hvor en eller flere sager enten kan "overtages" af Naalakkersuisut.

Den problemstilling, som søges løst ved nærværende lovforslag, er der ud over inatsisartutlov nr. 14 af 6. juni 2016 om ændring af Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation allerede sanktionsmidler mod ved tvangsforanstaltninger i medfør af den kommunale styrelseslov,

ligesom Ombudsmanden for Inatsisartut vil kunne henstille, at en borger kan få fri proces til at anlægge retssag mod en kommune, der blokerer for sagsbehandlingen i sociale sager.

KANUKOKA henviser til sine bemærkninger i forbindelse med høringen over forslaget til inatsisartutlov nr. 14 af 6. juni 2016 om ændring af Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation og til de supplerende kommentarer i høringssvaret fra Kommune Kujalleq.

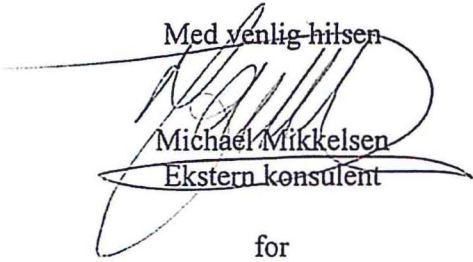
KANUKOKA må finde det særdeles betænkeligt, hvis ankenævnet skal kunne fravige det helt fundamentale forvaltningsretlige undersøgelsesprincip, hvorefter sagerne først afgøres, når der af den afgørende myndighed er tilvejebragt et forsvarligt grundlag for at træffe den rigtige afgørelse i sagen,

Det vil efter landsforeningens opfattelse kunne lede til vilkårlige og forkerte afgørelser til skade for kommunerne og borgerne, og vil ikke bidrage til en ensartet administration på landsplan.

Lovforslagets § 2 - ikrafttrædelse

KANUKOKA efterlyser en stillingtagen til, hvorvidt det er hensigten, at lovforslagets ændrede sagsbehandlingsregler skal gælde for sager, der allerede er påklage til ankenævnet men ikke færdigbehandlet der ved ikrafttrædelsesdagen.

Med venlig hilsen

Michael Mikkelsen
Ekstern konsulent

for

Simon Simonsen
Formand

Svar på KANUKOKAs høringssvar på høring vedrørende forslag til inatsisartutlov om ændring af landstingsforordning nr. 11 af 12. november 2001 om socialvæsenets styrelse og organisation

04-10-2017
Sags nr. 2017 - 16101
Akt. id. 6317105

Som det første skal det bemærkes, at selvom høringssvaret er dateret den 14. august 2017, er det først modtaget pr mail hos Afdelingschef Kirsten Olesen den 15. august 2017 kl. 14.52. Deadline for fremsendelse af høringssvar var 14. august 2017 kl. 14.00. Høringssvaret var således indkommet for sent til at kunne indarbejdes i lovforslaget og dets bemærkninger.

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: iniatan@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Følgende er uddybende kommentarer på KANUKOKAs bemærkninger i høringssvaret

A. Spørgsmål vedr. inatsisartutlov nr. 14 af 8. juni 2017 om Offentlig Digital Post

På nuværende tidspunkt er der ingen formkrav til indgivelse af klager. Lovforslaget indeholder en hjemmel til at fastsætte regler om en digitaliseret proces. Denne digitalisering vil blive udført i overensstemmelse med inatsisartutlov om Offentlig Digital Post. Der vil selvfølgelig blive taget højde for borgerne der enten ikke kan eller har mulighed for at indgive en klage digitalt. Disse borgerne vil fortsat kunne indgive klager i anden form.

B. Hjemvisning til fornyet behandling

Det fremgår ikke længere af § 11, stk. 3, at der kan træffes afgørelse på det foreliggende grundlag. Såfremt en afgørelse ikke opfylder sagsbehandlingslovens krav, kan en sådan afgørelse hjemvises til fornyet behandling med henblik på opfyldelse af sagsbehandlingslovens regler.

C. Svært at forene formkrav til klager, med at Ankenævnet kan træffe afgørelser til klagers fordel uden at kommunen har fremsendt de nødvendige akter

Bestemmelsen i § 11, stk. 3 er blevet revideret, således at der ikke længere kan træffes afgørelse på det foreliggende grundlag, selvom det er til gavn for klager.

D. Hvis der mangler klar lovhjemmel til at 1. instansen, som har truffet afgørelse, kan eller skal genoptage en sag, har 1. instansen ikke hjemmel til at træffe en ny afgørelse i sagen

Det er et anerkendt forvaltningsretligt princip at en myndighed, på eget initiativ og uden særskilt lovgrundlag, kan genoptage en sag til fornyet behandling, såfremt der foreligger sagsbehandlingsfejl eller såfremt der fremkommer nye oplysninger, som ville have medført et andet udfald i sagen. Ydermere kan en myndighed genoptage en sag på eget initiativ, såfremt en ændring i praksis har medført at afgørelserne ikke længere er korrekte.

Dette ses både i Forvaltningsret - Sagsbehandling – Jens Garde m.fl., 6. udgave, s. 140 og ses ligeledes i Østre Landsrets dom af 8. januar 2014 (B1649005).

E. Retssagsprøvelse af Det Sociale Ankenævns afgørelser

Departementet har efter genlæsning af retsplejelovens § 57, stk. 1, vurderet at Retten i Grønland bør være 1. instans for samtlige sager efter loven. Såfremt udvalget tillader det, vil der i forbindelse med udvalgets behandling foreslås at der i betænkning foreslås fremsættelse af et ændringsforslag, så bestemmelsen kan tilrettes retsplejelovens bestemmelser.

F. Til § 9 generelt

Sagsforberedelsen vil fortsat ske hos sekretariatet for Det Sociale Ankenævn. Sekretariatet er uafhængigt af instrukser fra departementet vedrørende behandling af sagen, hvorfor en skarp linje fortsat eksisterer mellem de to.

G. Til § 9 generelt – konstruktion af ankenævnet

Som udgangspunkt ændres den grundlæggende struktur bag ankenævnet ikke. Der vil fortsat være en formand og to medlemmer til at træffe afgørelser. På nuværende tidspunkt er der en formand og 4 medlemmer. For at sikre en smidigere behandling af sagerne nedbringes antallet af medlemmer til fordel for en hurtigere afgørelsesproces. Formanden træffer afgørelse i alle ukomplicerede sager, og ved sager af principiel karakter indkaldes de 2 medlemmer. Der er således ikke tale om et ophør af ankenævnskonstruktionen, men blot en mere effektiv og optimeret arbejdsgang som følger samfundets udvikling.

Med optimeringen sker der ikke en ændring i Det Sociale Ankenævn eller dets sekretariatets uafhængighed. Netop for at sikre uafhængigheden er sekretariatet og ankenævnet fortsat organisatorisk placeret under et andet departement end lovgivende departement.

H. § 11, stk. 2 og 3

Undervisning, oplysning og sikring af ensartet behandling af borgernes sager hos kommunerne, henhører ikke under Det Sociale Ankenævn eller dets sekretariatet. Dette henhører under Socialstyrelsen.

For hvad angår standardisering af klagesagsprocessen, er der allerede i dag standard klageskemaer. Det Sociale Ankenævn er dog meget positive for videreudvikling af flere skemaer til brug for sagsbehandlingen. Ved anmodning om akter til kommunerne, bliver der allerede udsendt skemaer, med oplysning om hvilken type sagsakter kommunerne skal fremsende i de forskellige sager.

Ændringerne som følge af inatsisartutlov nr. 14 af 6. juni 2016 har ingen sammenhæng med indholdet i dette ændringsforslag. Overtagelse af sager efter ændringen i 2016, ændrer ikke på borgernes mulighed for at klage til Det Sociale Ankenævn, eller hvordan sekretariatet behandler sagen.

I. Ikrafttrædelse

Lovforslagets nuværende form er gældende for alle verserende sager på ikrafttrædelsesdagen.

Svar på spørgsmål i ordførerindlæg

04-10-2017
Sags nr. 2017 - 16101
Akt. id. 6317095

Siumut

Reducering af antallet af medlemmer i nævnet

Nævnet reduceres for at gøre møderne mere effektive. Jo færre personer der skal mødes, jo oftere har nævnet mulighed for at mødes. Administrationen omkring nævnet gøres smidigere og ved at sikre socialfaglig indsigt hos nævnsmedlemmerne, bevares den faglige kvalitet, trods reduceringen af medlemmer.

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: iniian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Reduceringen af medlemmer vil ligeledes kunne medføre færre udgifter til rejser for nævnsmedlemmerne.

Derudover vil muligheden for skriftlig votering smidiggøre afgørelsesprocessen til borgernes fordel.

Krav om juridisk kandidateksamen

Det er afgørelser efter sociallovgivningen som skal tolkes og derfor vil det være en fordel at to af nævnsmedlemmerne er uddannet jurister. Derved sikres en faglig forankring i nævnet og ikke blot i sekretariatet som betjener nævnet. Ved de komplicerede og principielle sager, hvor hele nævnet samles, vil det ligeledes være en fordel at nævnet har den juridisk, faglige indsigt i juraen, således at sagerne kan behandles grundigt og effektivt.

Det tredje nævnsmedlem skal have en socialfaglig indsigt, og kan med fordel være en socialrådgiver. Derved sikres en diversitet i nævnet, så der i afgørelserne både fokuseres på juraen og de socialfaglige aspekter.

Sekretariatet for Det Sociale Ankenævn har haft og vil fortsat have stor indsigt i samfundsholdene, og bliver løbende opdateret på deres viden, bl.a. gennem det gode samarbejde med kommunerne.

Høringen

Forslaget har været i høring fra d. 22. juni til d. 14. august 2017.

KANUKOKA's hørings svar medsendes til udvalget, så dette kan indgå i behandlingen i udvalget. KANUKOKA's hørings svar blev fremsendt den 15. august 2017 efter fristen udløb.

Førtidspensionsklagenævnet:

Førtidspensionsklagenævnet udpeges af Naalakkersuisut. Styrelsen er i gang med at finde medlemmer som kan udpeges. Når disse er fundet vil der blive udarbejdet et oplæg til Naalakkersuisut og nævnet kan herefter udpeges formelt.

På nuværende tidspunkt venter der omkring 5 sager på behandling i Førtidspensionsklagenævnet.

Fremsendelse af akter

Det Sociale Ankenævn modtager sagsakter på det sprog sagen er behandlet i 1. instans. Sagsakter kan derfor også altid fremsendes på grønlandsk. Fremsendelse sker som regel pr. e-mail. Akterne vil herefter blive oversat hos Naalakkersuisuts tolkeenhed, når der er behov for dette.

Det Sociale Ankenævn eller dets sekretariatet har ikke indflydelse på, hvordan kommunerne indretter deres forvaltning. Kommunerne bestemmer derfor selv, hvem der fremsender akter til Det Sociale Ankenævn. Uagtet lovforslaget forventes det, at kommunerne blot vil fortsætte deres hidtidige praksis for fremsendelse af akter til Det Sociale Ankenævn.

Såfremt der skal være medarbejdere fra sekretariatet for Det Sociale Ankenævn som skal rejse rundt til de enkelte kommuner for at rekvirere akter til sagerne, vil dette kræve enorme, økonomiske ressourcer.

Der ville være lønudgifter til de medarbejdere som skulle rejse rundt, dertil ville der være rejseudgifterne og ligeledes lønudgifter til ansættelse af medarbejdere/vikarer som skulle varetage sagsbehandlingen, mens de pågældende medarbejdere var udrejst for at rekvirere akter.

Selv hvis medarbejdere fra Forbruger- og Konkurrencestyrelsen blev sendt ud, er det de kommunale sagsbehandlere som har adgang til sagsakterne og ved hvor disse er arkiveret. Dette ville en ansat fra sekretariatet for Det Sociale Ankenævn ikke kunne hjælpe med.

Derudover vil det være problematisk, at de sagsbehandlere der skal behandle sagerne i sekretariatet for Det Sociale Ankenævn, selv har været ude og indhente oplysninger i kommunernes eller departementets systemer. Dette vil være i modstrid med det grundlæggende forvaltningsretlige princip om at Det Sociale Ankenævn er uafhængigt. Uafhængigheden kan ikke opretholdes hvis sagsbehandlere fra sekretariatet deltager i fremskaffelsen af akter hos de enkelte kommuner.

For at sikre et uafhængigt klagenævn, vil hverken nævnet eller dets sekretariat kunne deltage i nogen form for sagsbehandling eller lign. hos kommunerne.

Partii Naleraq:

§ 9, stk. 5 – kendskab til sociale forhold:

For at sikre en diversitet i nævnet er der ikke formuleret specifikke krav til en uddannelsesmæssig baggrund for det medlem som skal have en socialfaglig indsigt. Ved at kræve en specifik uddannelse som garant for kendskab til socialfaglig indsigt, risikerer man at afskære kvalificerede personer fra at blive nævnsmedlemmer. Der vil ved udnævnelsen af medlemmer altid blive lagt vægt på graden af den socialfaglige indsigt, og en relevant uddannelse, som f.eks. socialrådgiver eller lign. vil altid være et parameter som vil indgå positivt i vurderingen af udnævnelsen af nævnsmedlemmer.

Klagevejledning

Med forslagets § 9, stk. 8 gives Naalakkersuisut mulighed for at udfærdige en bekendtgørelse, hvori der kan fastsættes formkrav til klager. Det er Naalakkersuisuts ønske at udarbejde standardklageskemaer, som de enkelte kommuner kan benytte i arbejdet med servicering af borgerne.

Demokraterne:

Det Sociale Ankenævns hørings svar

Det Sociale Ankenævn er uenige i mange elementer af forslaget, fordi det bl.a. er selve nævnet og deres sammensætning som man ønsker at ændre.

Det skal også understreges at hørings svaret er afgivet af selve Det Sociale Ankenævn og derved af de nævnsmedlemmer som nævnet består af i dag.

Det er vigtigt at sondre mellem Det Sociale Ankenævn og sekretariatet som betjener selve nævnet.

På baggrund af erfaringen har det vist sig, at Det Sociale Ankenævn kan gøres endnu bedre, men det kræver nogle ændringer i den nuværende sammensætning.

Naalakkersuisut mener at forslaget er til gavn for borgerne og har argumenteret indgående for dette i både bemærkningerne og i behandlingen af hørings svarene, herunder også i behandlingen af hørings svaret fra Det Sociale Ankenævn.